

ΕΝΟΤΗΤΑ 9

Πρώτες προσπάθειες των επαναστατημένων Ελλήνων για συγκρότηση κράτους

Μορφές πολιτικής οργάνωσης με τοπικό χαρακτήρα

Η πολιτική οργάνωση ήταν αναγκαία:

- για τον ανεφοδιασμό των στρατευμάτων,
- για την οργάνωση των περιοχών που απελευθερώνονταν,
- για τη διαχείριση των «εθνικών γαιών» ή «εθνικών κτημάτων».

Οι τοπικοί οργανισμοί:

Οι τοπικοί οργανισμοί ήταν ένα είδος τοπικών κυβερνήσεων, που ελέγχονταν κυρίως από τους προεστούς, τους Φαναριώτες και τους ιεράρχες.

Οι πιο σημαντικοί τοπικοί οργανισμοί ήταν:

- Η Πελοποννησιακή Γερουσία / προεστοί.
- Η Γερουσία της Δυτικής Χέρσου Ελλάδος / Αλ. Μαυροκορδάτος.
- Ο Άρειος Πάγος / ανατολική Στερεά / Θ. Νέγρης.

Οι πολιτικές διαμάχες:

Στο πλαίσιο του αγώνα για τη διαχείριση της εξουσίας αναπτύχθηκαν δύο κοινωνικοπολιτικές ομάδες: - οι οπλαρχηγοί και οι Φιλικόι - οι προεστοί, οι αρχιερείς και οι Φαναριώτες

Η Α' Εθνοσυνέλευση

Επίδαυρος / Δεκέμβριος του 1821 - Ιανουάριος του 1822:

- Διακήρυξε ότι η επανάσταση ήταν εθνική και όχι κοινωνικοανατρεπτική.
- Όρισε ως διοίκηση της επανάστασης δύο σώματα:

α) το Εκτελεστικό (πενταμελής κυβέρνηση με πρόεδρο τον Αλ. Μαυροκορδάτο).

β) το Βουλευτικό (είχε 70 μέλη και πρόεδρο τον Δ. Υψηλάντη).

- Ψήφισε το πρώτο ελληνικό σύνταγμα, το σύνταγμα της Επιδάουρου.

Το σύνταγμα της Επιδάουρου:

- Ήταν έντονα επηρεασμένο από τα συντάγματα της γαλλικής επανάστασης.
- Διακήρυττε την ελληνική ανεξαρτησία
- Θέσπιζε ως πολίτευμα την αβασίλευτη δημοκρατία.

Η Β' Εθνοσυνέλευση

Άστros της Κυνουρίας / Μάρτιος - Απρίλιος του 1823:

- Ενέκρινε μια τροποποιημένη εκδοχή του συντάγματος της Επιδάουρου.
- Κατάργησε όλους τους τοπικούς οργανισμούς.
- Κατάργησε το αξίωμα του αρχιστράτηγου (το έφερε ο Θ. Κολοκοτρώνης).
- Όρισε πρόεδρος του εκτελεστικού τον Μαυρομιχάλη και του Βουλευτικού τον Μαυροκορδάτο.

Ο εμφύλιος πόλεμος

Οι αιτίες της εμφύλιας διαμάχης:

- Οι αντιθέσεις ανάμεσα στους Έλληνες για τον έλεγχο της πολιτικής εξουσίας (πρόκριτοι, ιεράρχες, Φαναριώτες – οπλαρχηγοί, Φιλικοί).
- Οι τοπικιστικές αντιθέσεις
- Οι διαφωνίες για τη διαχείριση των χρημάτων από το δάνειο που είχε συναφθεί στην Αγγλία
- Οι προσωπικές αντιπαλότητες και φιλοδοξίες

Πρώτη φάση του εμφυλίου πολέμου (φθινόπωρο 1823 – καλοκαίρι 1824):

Συγκρούστηκαν δύο παρατάξεις με επικεφαλής το Θ. Κολοκοτρώνη (αντιπρόεδρος του Εκτελεστικού) και τον Αλ. Μαυροκορδάτο (πρόεδρος του Βουλευτικού) à Οι πιο ισχυροί πρόκριτοι της Πελοποννήσου και της Ύδρας υποστήριξαν τον Μαυροκορδάτο και ο Κολοκοτρώνης υποχώρησε.

Δεύτερη φάση του εμφυλίου πολέμου (Ιούλιος 1824 – Ιανουάριος 1825):

Ο Μαυροκορδάτος και οι Υδραίοι συμάχησαν με τον Ι. Κωλέττη που επηρέαζε οπλαρχηγούς της Στερεάς Ελλάδας και απέκλεισαν τους Πελοποννήσιους από την εξουσία – Τους ανάγκασαν να συνθηκολογήσουν και φυλάκισαν τον Κολοκοτρώνη και τον Ανδρούτσο.

Η Γ' Εθνοσυνέλευση:

Τροιζήνα / Άνοιξη του 1827:

- Εξέλεξε Κυβερνήτη της Ελλάδας για επτά χρόνια τον Ι. Καποδίστρια.
- Ψήφισε το Πολιτικό Σύνταγμα της Ελλάδας, το οποίο διαπνεόταν από φιλελεύθερες αντιλήψεις και ήταν το πιο δημοκρατικό σύνταγμα της εποχής του.